

Norðmenn gera arbeiði ókeypis fyri okkum:

Føroyskir alarar kunnu læra av norskari kanning

Ein stórir partur av norsku alistarum kann spara nógv pening — ella 10 kr. fyri hvørt kilo av fiski, sum verður aldur — við at halda náttúrlógirnar.

Serfrøingar í fiskalag, sum arbeiða hjá fyrirkuni Oceanor, hava vitjað flestu av alistarum í Noregi, og teir eru komnir til ta niðurstøðu, at norska alivinnan kann spara 1,5 mia. kr., um rætt verður borið at.

Alivinnan kann spara nógv við at brúka minni fôður og hava minni av fiski í hvørjum búri og harvið fáa fiskin at vaksa skjótari.

Hetta ikki bert betrar figgarligu stöðuna hjá alibrúkunum, men fer eisini betri við umhvørvinum og minkar um vandan fyri sjúkum og øðrum umhvørivirupuleikum, siga serfrøingarnir, sum hava fingið hesa kanningaruppgávuna frá bankum, tryggingarfelögum og tí almenna.

Fleiri kendir aligranskarar í Noregi taka undir við kanningarúrslitum. Ein teirra er Jan Raa, sum er kendur fyri at vera rættliga avgjörður í alispurningum.

Hann heldur, at minni nýtlan av fôðuri kann vera eitt av svarunum at fáa vinnuna at bera seg betur enn hon ger í dag samstundis sum umhvørvið ikki verður ávirkað av nógv.

Serfrøingarnir hava tikið stöð í náttúrlógunum. Hvussu nógv pening kanst tú vinna við at fylgja náttúrlógunum í eini vinnu, sum fult og heilt er heft av náttúrunnar góða vilja.

— Hugsio altíð fyrst um, hvat náttúran krevur av tykkum og síðani um hvat tit kunnu fáa burtur úr, sigur ein granskari við norska blaðið Aftenposten.

Hann visir á, at ein tílikur hugsunarháttur

tryggjar einum eitt gott úrslit, tann øvugt eitt sera vánaligt úrslit.

Víst verður á, at tað kostar alararum nógv pening í síðsta enda at hava ov nógv fisk í hvørjari nót ella búri. Er ov nógvur fiskur í nótunum, hevur tað við sær, at fiskurin veksur seinni og ofta er hann meira viðbrekin fyri sjúkum. Hvør fiskurin, sum verður dripin, kundi verið eitt hálvt kilo størri enn í dag, um ansað varð eftir hesum.

Tað visir seg at umleið 30% av øllum teimum norsku alibrúkunum hava hesar trupulleikar at dragast við.

Júst hesar alistarar hava eisini stórar trupulleikar við tí herviligu laksasjúkuni, furunkulose.

Kanningin hjá Oceanor visir, at tær alistarar, sum fylgja teimum lógum, sum galda í umhvørvinum, eitt nú við ikki at geva ov nógv fôður og at hava ov nógv fisk stúgvadan

saman, fáa tað besta úrslitið. Á nokrum av alistarum kostar tað minni enn 20 kr. at framleiða eitt kilo av laks. Tær stöðirnar, sum eru ringast fyri, brúka upp móti 34 kr. til at framleiða eitt kilo av laks og tað er við at fáa hesar alistarar at broyta mannagongdina, at tað verður roknað við, at alivinnan kann spara 1,5 mia. kr.

— Vinnararnir í hesi vinnuni eru teir alarar, sum halda seg til tær

Norska alivinnan liggur risafet frammanfyri ta føroysku, bæði so og so. Ein av orsökunum er tann, at norðmenn brúka nógv pening til at granska árin, sum alingin hevur á umhvørvið. Hesar kanningar vísa — og tað hevur eisini verið sagt leingi — at bestu alibrúkini eru tøy, sum brúka sum minst av fôðuri og ikki hava ov nógv fisk í nótunum. Nokur ár herfyri hevði Sosialurin samroðu við fleiri aligranskarar á kanningarstovninum í Bergen. Niðurstøða teirra var júst tann sama, sum ein granskingarfyrirteka nú staðfestir: tað er neyðugt at fylgja náttúrlógunum, skal tú fáa sum mest burtur úr alingini.

Nú visir ein nýggj norsk kanning, og hana eiga eisini føroyskir alarar at leggja sær í geyma, at norska alivinnan kann spara upp til 1,5 mia. — milliard — krónur við at fylgja teimum náttúrugivnu fortreytunum

náttúrugivnu lógirnar, meðan tapararnir eru teir, sum koyra ov nógv fisk í nótirnar í vónini um at fáa sum mest av pengum burtur úr. Men hetta gongur ikki, tí í hesi vinnuni er tað náttúran, sum hevur tað avgerandi orðið, sigur Karl Tangen, sum er granskari innan alivinnu í Noregi.

Tey alibrúkini, sum ansa eftir ikki at oyðsla við fôðurin og sum ikki hava ov nógv fisk í hvørjum búri, eru tey, sum klára seg best í Noregi og so skuldi eisini verið í Føroyum

